

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med Kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 22. Den 29 Mai 1802.

Trykt i Kjøbenhavn hos Director Johan Frederik Schults.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Christian Knudsen.

Justitsraad og Deputeret i det
danske Cancellie.

Peter Johan Monrad.

Justitsraad og Departements-
Chef i det danske Cancellie.

Offentlig Foranstaltning.

Ved allerhøieste Resolution, af 21 Mai d. A., er det af 9 Batallioner bestaaende af tre-jydske Landeværn-Regiment bleven deelt i 2de Regimenter, som skal føre Navn af det 1ste og 2det østre-jydske Landeværn-Regiment; hiint indbefatter de 5 første Batallioner med tilhørende 2de Auxiliair Compagnier, og dette de 4 sidste Batallioner. Til Chef for det 1ste østre-jydske Landeværn-Regiment er Oberst v. Fønø, og for det 2det dito Oberst v. Gersdorff allernaadigst blevene udnævnte, dog saaledes, at de tillige forblive Batallions-Chefer for deres nu havende Batallioner.

Lovs

Fovgivninger.

Under 26 d. M. er, igjennem det danske Cancellie, udfærdiget et Reskript til Director for det pædagogiske Seminarium i Kjøbenhavn, af følgende Indhold: at Hs. Majestæt efter de af Director indgivne og Allerhøiøstsamme foredragne Forslag, betræffende den Examen, om det pædagogiske Seminariums Alummer ved deres Udgang af samme bør underkaste sig, allernaadigst vil have anordnet og fastsat:

- 1) den Candidat, som ønsker at dimitteres enten førend den Tids Forløb, ham er tilladt at forblive i det pædagogiske Seminarium, eller mod Enden af hans treaarige Ophold ved samme, skal indgive desangaaende til Director en skriftlig Ansøgning, hvori han bør meddele en almindelig Udsigt over sine hidtil dyrkede Studeringer, og sin særdeles Forberedelse til at forestaae et tilkommende Lære-Embedet ved een af de lærde Skoler.
- 2) Efterat denne Ansøgning har circuleret imellem samtlige Inspectorer, og, naar disse have bevilget Udgangen til Dimissions-Prøverne, vedtage de i en Forsamling Opgaverne til Candidatens skriftlige Prøve-Afhandlinger. Disse bestaae:
 - a. i et Thema til en latinsk, i lærd Form forfattet, Afhandling i den Videnskab, Candidaten især har opofret sig til;

b i en paa dansk affattet methodisk Udvikling af en Lære-Gjenstand efter Begreberne af de forskjellige Klasser, som ere indførte i de forbedrede Skoler.

- 3) Naar disse skriftlige Udarbejdelser da ere bedømte af Director og samtlige Inspectorer hver for sig, og befindes antagelige, saa anstilles i deres fælles Overværelse den mundtlige Prøvelse, som skal undersøge:
- a. Omfanget og Grundigheden af Candidatens Indsigter i sin Hovedvidenskab og sammes enkelte Dele;
 - b. hans Bekjendtskab med Opdragelses- og Underviisningsvidenskaben i Almindelighed, og hans Fags særdeles Methodik;
 - c. hans Kundskab i de gamle og nyere Sprog, som han har havt Leilighed at lære ved Seminariet.

Fra den under Lit. a. befalede mundtlige Prøvelse i deres Hovedvidenskab skal de Alumner af Religions-Klassen være befrieede, som have taget den theologiske Embeds-Examen, og ved samme erholdt bedste Character.

Director er berettiget til at vælge de videnskabelige Opgaver og Sprog-Genera, som den mundtlige Prøvelse skal omfatte.

Saa ofte sammes videnskabelige Gjenstande tillade det, bør den holdes i det latinske Sprog.

- 4) Dernæst paalægges Candidaten at gjøre en offentlig mundtlig Prøve paa hans Lære-Methode for de forskjellige

fjellige Klasser, hvorved ligeledes Director og samtlige Inspectorer paa Embedsvegne ere nærværende.

- 5) Naar alle disse Prøver i foranstorte Orden ere afflagte, og den for enhver af samme tilkommende Character bestemt, opsættes i en Forsamling af samtlige Lærere det Testimonium, der skal meddeles Candidaten, som underskrives af Director og samtlige Lærere, og indeholder en med Pligt og Sandhed overensstemmende Forklaring om Candidatens Naturgaver og Anlæg, hans i og uden for Seminariet viiste Flid, den Grad af lærd Uddannelse, han hidtil har opnaaet, samt de særdeles Characterer, som ved de mundtlige og skriftlige Prøver paa hans Duelighed som Lærer ere blevne ham tilkjendte.
-

Under 23 April d. A. er, igjennem det danske Cancellie, udsærdiget et Reskript til Amtmanden over Sorø Amt, af følgende Indhold. Da Amtmanden for Hs. Majestæt har andraget, at Gaden i Sorøer, der udgjør et Stykke af Landeveien, er i en saadan Forfatning, at den længe har været anseet trængende til en ny Broelægning, samt dens Omlægning nu ikke længere kan opsættes, men at denne Bye, som endnu skylder til Betraktsen for dens Andeel af Chausseen 8,156 Rdlr., hvorpaa intet hidindtil, formedelst Byens Uformuenhed, har

har kunnet afdrages, vilde blive aldeles ruineret, dersom den skulde udrede de til Gades Broelægning medgaaende Omkostninger, der ere anslaaede til 3,792 Rdlr. 50 Sk., hvorfor Amtmanden har indstillet, at Corsøer Bye maatte til Hjælp til Broelægningen og dens Gjælds Afbetaling til Bet.-Kassen tilstaaes en saadan Forhøielse i Broe- og Kanal-Pengene, som ved Reskriptet, af 27 April 1798, er forundt Nyeborg: saa vil Hs. Majestæt, efter de i den Anledning indhentedede Betænkninger fra General-Toldkammeret og General-Beikommisjonen, forunde Corsøer Bye til Hjælp til Omkostningerne paa dens Gades Omlægning og dens Gjælds Afbetaling til Bet.-Kassen en Forhøielse i de bestemte Broe- og Kanal-Penge, saa at samme, indtil ovennævnte Gjæld og Omkostninger ere betalte, maa svares saaledes:

af en Karet eller Rustvogn	64 Sk.
— Chaise	40 Sk.
— Postvogn	20 Sk.
af et Skib som losses eller lader, af Læst	6 Sk.
af en Hest, Hoppe, Dre eller Roe	1 Sk.
af 4 Saar eller Griin	1 Sk.

Foruden de Afgifter, som hidtil ere betalte, og hvilke som tilforn tilflyde Havnekassen. Derimod skal Afgiften af Skibe, som frænge eller kjølhale, samt for gaaende Reisende, forblive som den er; ligesom og denne for-

hat-

høiede Afgift skal oppebæres af Toldkassereren der paa Stedet, og indbetales i Kammerr-Kassen for ikke at besblandes med Broe- og Havnevæsenets Kasse, der skal være adskilt for sig selv. Alle Fartøier, som løsse og lade ved Ladepladse, der maatte henhøre under Corsøer Told-District, skulle betale Broe- og Kanal-Afgiften, hvad enten de lægge til Broen eller ikke.

J øvrigt vil Hs. Majestæt at der aarlig aflægges vedborligt Regnskab for denne Afgifts anordningsmæssige Anvendelse.

J Betragtning af, at store Steenkuls Værde bestemmes sikrete og nøiagtigere ved at veies, end ved at maales, hvilket sidste Forordningen af 5 Mai 1683 befaler at skulle skee i Kjøb og Salg af dette Slags Vare, har Hs. Majestæt, under 7 d. M. allernaadigst resolveret: at det maa tillades alle og enhver i Hs. Majestæts Riger, ved de saa kaldte store Steenkuls Forhandling, at lade samme veie; dog staaer det i Kjøberens Magt, at betinge sig Vægt eller Maal. Veiermesterne tillægges $\frac{1}{2}$ Sk. for hver Tønde, som veies, og Maalerne $1\frac{1}{2}$ Sk. pr. Tønde ved Udsalget deraf i Smaaer Partier, men, naar der sælges læstevijs, da 24 Sk. pr. Læst eller 18 Tdr., hver Tønde beregnet i Vægt til et Skpd.; hvilket ved en Placet fra det danske Cancellie, under

under 28 d. M., er bekjendtgjort til alle Vedkommen-
des Efterretning.

F u n d a t i o n .

Under 10 Marti d. A. har Christopher Drams-
rud, tilforn Handelsmand paa Bergstaden Kongsberg,
til Stedets Fattige legeret en Capital af 1.065 Rdlr.,
med følgende Bestemmelser: 1) at Capitalen, under
Navn af det Dramsrudske Legat, skal til evig Tid til-
høre Kongsbergs Fattigkasse og forsikkes efter Reskript
af 3 Nov. 1774; 2) at det hele Legat skal, som denne
Fattigkasses øvrige Penge, staae under Fattigdirectio-
nens Bestyrelse og Ansvar; 3) at Renterne af 1.000
Rdlr. fra indeværende Aars Begyndelse og fremdeles
skal gives til 20 af Bergstadens ældste, fattigste og
stikkeligste Almisselemmer saaledes, at enhver, foruden
hvad den af den almindelige Fattigforflegning maatte
nyde, erholder 2 Rdlr. til Hjælp til Klæder aarligt; da
af de desuden stængede 65 Rdlr. Renterne anvendes
til at betale den paabudne $\frac{1}{4}$ Procent Skat til Kongens
Kasse, for at de Fattige kunne nyde de 2 Rdlr. uden
Afskorting; 4) Saa snart een af bemælte 20 Perso-
ner ved Døden afgaaer, sættes et andet værdigt Almis-
selem i den Afdødes Plads, hvilken bekommer af de 2
Rdlr. i det første Aar i Forhold til Ugerne, den i dette
Aar haver nydt samme og den Døde ligeledes af samme
2 Rdlr.

2 Adlr. tillægges til Begravelsen efter Ugerne, den levede i fra Aarets Begyndelse til Begravelsesdagen; 5) Skulde nogen af Testators Slægtninge ansøge om Deelsagtighed i Legaters Renter, nyder en Saadan kun i Lighed med andre Almisjelemmer.

Denne Foundation er, under 2 April d. A., gratis confirmeret.

Blandede Efterretninger.

I en til det danske Cancellie indkommen Forestilling fra Amtmændene over Aarhus og Veile Amter, er det berettet, at tvende Jøder, under 25 Dec. f. A., vare om Natten blevne fundne i en Gaarestie i et Huus, beliggende ved Landeveien fra Skanderborg til Horsens, og, da de derfra undløb, strax efter paagrebne, i en derved liggende udslyttet Gaard og opbragte til Aarhus. Ved det første Forhør udkom intet videre graverende mod dem, men et Par Dage efter blev af en Huusmand frembragt 2 Poser med Hovednøgler, en Brækstang, en Pisl og en Knivtang, som alt var fundet bag Haugegjærdet af den Gaard, hvor de vare blevne anholdte. Ved den nærmere Examination tilstod nu den ene af dem, at de fundne Instrumenter tilhørte ham og vare ham i Fyen leverede af en Mand, da opholdende sig i Fridericia, hvorved Adskilligt blev forklaret om en Reise, som begge Arrestanter havde gjort med denne i Fyen og et

et Ophold af nogle Timer i Gribsvad. I det over denne Mand afholdne Forhør benægtedes af ham Alt; men, da der i hans Bøe fandtes et Stykke sribet Vølster og ubleget Lærred, og Kroemanden i Gribsvad, som i Kviserne havde averteret noget saadant at være ham frakommet, vedkjendte sig Tøiet, blev han arresteret, da han ei kunde angive sin Hjemmelsmand dertil. Ved Forhørerne over de i Aarhus arresterede Jøder blev saavel af den ene tilstaaet et af ham begaaet Indbrud i Holsteen ved Rendsburg, som af den anden, der har været Rudst hos fornævnte Mand, adskilligt forklaret om dennes mistænkelige Kæiser i Fyen og Jylland samt hans Forbindelse med en Mængde Jøder, som han ideligen bestilte til sig meest i eenligt liggende Kroer, og iblandt hvilke har ogsaa været en undvigst Slave og tvende andre Jøder, som siden ere trufne, den ene i Tyverie, den anden i bedragerst Pengeverel, og derfor i Fredericia ere arresterede. Ogsaa har af de i Aarhus Arresterede den ene udsagt, at saavel han som en Deel andre Jøder stode i denne Mands Tjeneste for at stjæle, og at Manden nød de $\frac{2}{3}$ Dele, fordi han holdt Heste og Bogn, samt havde selv været med dem paa Tyverier hos en Strømpehandler i Ingvang og i Byen Underup, paa hvilket sidste Sted denne Mand, da Folk kom til, havde udtrukket sin i Stok havende Dolk for at forvare sig. Ved de i Fredericia over de arresterede Jøder optagne For-

Forhører er det blevet opdaget, at saavel de Arresterede som tvende andre Jøder og en Jødinde, med hvilken denne Mand boede og levede, foruden mange andre, staae i en Slags Forbindelse og Bekjendtskab med ham. Selv søger han haardnakket at fordølge Sandheden, men er dog bleven overbevist om at have begaaet Tyveriet i Gribspad, ligesom han og har tilstaaet et Bedragerie ved Pengeverling paa Rosenveld, og at han for 3 Aar siden har været dæmt til Kjøbenhavns Forbedringshuus, for at have betjent sig af falske Documenter til Betlerie.

Da der haves megen næsten til Bished grændsens de Formodning om, at denne Tyvebande er endnu videre udstrakt, og maaskee endog har Forbindelser i Fyen, og denne Sag vanskeligen vil kunne behandles ved de ordentlige Retter, eftersom den synes at ville blive af stor Vidtløftighed, og de Personer, som under samme ville blive at tiltale, ere mange og høre under forskjellige Jurisdictioner, saa har Hs. Majestæt, ved Commissorium, af 30 April d. A., beselet Overauditeur, Byes og Herredsfoged Petersen, Herredsfoged Kjær og Procurator Westergaard, at sammentræde i en Commission, der skal holdes i Aarhus, og der foretage, behandle og paa-kiende denne Sag mod alle Vedkommende.

Under 9 f. M. har det behaget Hs. Majestæt
at

at resolve: at den, under 2 August 1782, allernaadigst approberede Psalmebog for de tyske Menigheder i Kjøbenhavn, fra Paaske-Høitid d. A., maa indføres til Brug ved den offentlige Gudstjeneste i Garnisonens tyske Menighed her i Staden.

I Følge vedkommende Chefs anbefalende Erklæring og det kongelige Admiralitets- og Commissariats-Collegiums derom gjorte Forestilling, har Hs. Majestæt, under 21 d. M., behaget allernaadigst at resolve: at efternævnte, nemlig: Høi-Boadsmand af 3 Div. 3 Comp. No. 2, Torkel Jensen, Canoneer af Tøihuus-Comp. No. 39, Herman Conrad, Tøimmermand af 2 Comp. 2 Klasse No. 128, Peder Jonassen, og Seilslogger af Strømsøe i Bragnæs District No. 199, Johannes Jacobsen Bache, skulde for deres, ombord paa Skonnerten Grifine, i Actionen med den engelske Kaper, Experiment, den 5 Juni 1799, udviste Mod, tilslægges, enhver af dem, en Sølv-Hæders-Medallie med Øfen og Vaand, af samme Slags, som de i denne Tidendes No. 20 ommældte, samt 15 Rdlr. aarlig Pension.

Af en Skrivelse fra det kongelige Generalitets- og Commissariats-Collegium har Cancelliet erfaret, at det af Vedkommende er anmærket, at de nationale Heste ved

Ryt.

Rytter- og Dragon-Regimenterne i Danmark leveres af højere Maal, end de gevorbne Heste have, som af Remonte-Commissionen anskaffes; desaaarsag der, da denne Blanding af større og mindre Heste har skadelig Indflydelse paa et Regiments Bevægelse, er andraget paa, at nationale Heste for Fremtiden maatte leveres af samme Maal, som ved Remonte-Commissionen er antaget, hvilket for en Rytterhest er 10 Qvarter 2 Sommer, og for en Dragonhest 9 Qvarter 4 Sommer. Da imidlertid Heste fra 4 til 8 Aars Alder maae antages, og endee af de første tildeels vore, efterat de ere leverede, men Remonte-Commissionen desaaarsag ved de gevorbne Hestes Indkjøb paaseer, at de, som endnu ere i Bert, kjøbes med saadant Undermaal, at de, naar de ere udvorne, ei holde mere end det anordnede Maal, og det, for at opnaae den attraaede Lighed i Høiden, er nødvendigt, at der følges lige Grundsætninger ved Antagelsen af gevorbne og nationale Heste, saa har Cancelliet, under 10 April d. A., tilskrevet samtlige Landmilice-Sessioner i Danmark, at ville, i Henseende til de nationale Hestes Antagelse, som i Fremtiden af Ubrederne til Rytter og Dragon-Regimenterne leveres, nøie paasee, at ingen national Hest bliver antagen, der mangler enten mere eller mindre end 2 Sommer i det bestemte Maal, naar den endnu er i Bert eller ikke har fyldt sit 5te Aar, og ingen hverken under eller over det fastsatte Maal, som har udvoret.

Un:

Under 26 d. M. er Statsraad og Deputeret i General-Toldkammeret, G. F. Fressen, tillagt kongelig Befaling, at indtræde som Medlem i den, under 18de April 1774, nedsatte Commission, til at foranstalte det Behovende, ved at lade grave en Kanal i Holsteen, for at forene Østersøen med Vesterhavet.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 9 April er Skolelærer Hansen i Horslunde befikket til 2den Lærer ved Skolelærer-Seminariet i Vesterborg i Volland. Den 28 Mai. Consumtions-Inspecteuren i Ringsted, Regimentsquarttermester D. H. Fremming befikket til Landsfoged paa St. Jan i Vestindien, i den fra dette Embed, efter Ansøgning, i Raade entledigede Landsfoged T. C. Berlins Sted; den 3die Directeur ved General-Postamtet, Kammerherre C. G. Baron af Knuth til 2den; surnumerair Directeur, Justitsraad H. P. v. Eggers, til 3die, og Justitsraad Rosenvinge Kolderup til surnumerair Directeur ved bemældte Postamt.

Under det tydske Cancellie: Den 21 Mai er Rector i Garding, J. Regensburg, confirmeret som valgt Diaconus ved Stadskirken i Apenrade, og Cand. H. Borm ligeledes som valgt Pastor ved St. Johannes Klosterkirke ved Schlesvig.

Under Rentekammeret: Den 19 Mai er Kam-

mer-

merherre og Amtmand L. S. v. Schmettau i Apenrade, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra sit Embed; opvartende Kammerherre og Hofjægermester, C. L. S. v. Warnstedt udnævnt til Jægermester i det 2det holsteenske District, og Kammerjunker samt Overforster i bemældte District, A. S. v. Rosen, til Forstmester; ligeledes Kammerherre og Hofjægermester J. W. v. Stolle i Kiel, til Jægermester i det 3die holsteenske District i den, efter Ansøgning, i Naade entledigede Kammerherre og Jægermester F. v. Warnstedts Sted, og Kammer-, Forst- og Jagtjunker, samt Overforster i bemældte District, C. E. A. v. Warnstedt til Forstmester. Den 22de ere C. M. v. Boss, Sec. Lieut. ved det sjællandske Infanterie-Regiment, M. B. de Cederfeldt-Simonson, Sec. Lieutenant ved det danske Liv-Regiment, og N. F. Greve af Luckner, udnævnte til Hofjunkere.

Under Generalitetet: Den 21 Maii er, ved det oplandske Dragon-Regiment, Sec. Major U. F. v. Meyer beskikket til Prem. Major og Chef for det søndre totenske Compagnie; Ritmester C. F. v. Reichmann til Second-Major; char. Ritm. v. Ramm til Chef for det mellem-hedemarkske Comp.; Sec. Lieut. v. Krogh til Prem. Lieutenant, og Sec. Lieut. a la suite v. Brueck til virkelig Sec. Lieutenant. Ved det smaalandske Dragon-Regiment, Sec. Major v. Lund til Premier-Major; char. Major v. Scheel til Sec. Major; char. Rit.

Ritmester v. Theiste til Chef for det nedre rommerigste
 Compagnie; Sec. Lieut. v. Rasch til Prem. Lieutenant,
 og Sec. Lieut. a la suite v. Heide til virkelig Sec. Lieu-
 tenant. Ved det nordensjeldske Inf. Reg., Sec. Lieut.
 v. Thorstensen til Prem. Lieutenant ved de Gevorbne,
 og Fændrik v. Riis til Sec. Lieutenant ved de nationale
 Compagnier. Ved det oldenborgske Inf. Reg., Major
 Prinds Carl til Solms udnævnt til 3die Stabs-Offi-
 ceer; Major v. Hauch til 4de, og Capt. v. Abercron
 til Major og 5te Stabs-Officeer i Regimentet; Stabs-
 Capitain v. Krabbe confereret det vacante Compagnie
 som Chef, char. Capt. v. Willken beklædet til Stabs-Ca-
 pitain; char. Pr. Lieut. v. Jess til virkelig Prem. Lieu-
 tenant; Sec. Lieut. a la suite v. Helmich til virkelig
 Sec. Lieutenant, og Fændrik v. Topp, efter Ansøgning,
 afskediget med Sec. Lieutenants Character. Ved det
 holsteenske Inf. Reg., Major v. Eggers til Oberst-Lieu-
 tenant i Regimentet og til Chef for det 2det Musketeer-
 Compagnie; Major v. Ladehoff til 3die, og Major v.
 Hadeln til 4de Stabs-Officeer; Capt. de la Porte til
 Major og 5te Stabs-Officeer, samt til Chef for det 3die
 Musketeer-Compagnie; Stabs-Capitain v. Rohde til
 Chef for det 1ste Grenadeer-Compagnie; char. Capt. U.
 P. v. Fischer til Stabs-Capitain; Sec. Lieut. v. Nissen
 til Prem. Lieutenant; Fændrik v. Friboe til Sec. Lieu-
 tenant, og Sec. Lieut. a la suite v. Ahlesfeldt ferundt
 Prem.

Prem. Lieutenants Character. Ved Husar-Regimentet er Cornet à la suite v. Bruuns udnævnt til virkelig Cornet. Fremdeles er Prem. Lieut. v. Lind, af det vesterske Inf. Reg., og Cornet à la suite v. Andersen, ved det syenske Regiment lette Dragoner, forundt Afseer, den sidste med Sec. Lieutenants Character; Majorerne v. Weldingh af det danske, og v. Huulbech af det norske Livregiment til Fods forundt Oberlieutenants, Belimesteren i Trondhjems Amts nordlige Deel, Ritmester v. Bruun, Majors, og Prem. Lieutenanterne v. Hommel af det syenske, v. Gosh af det 1ste jydsk Inf. Reg. og v. Rømer af dansk Livregiment, Capitains Character. Den ved Prinds Frederiks Regiment staaende Compagnie-Feldtsjær, F. W. E. Rudolph, beskikket til Underchirurg ved det sjællandske Inf. Regiment; Capitain ved østre-jydsk Landeværn-Regiment, H. v. Benzon, udnævnt til Major af Landeværnet med Anciennetet fra 1 Marts f. A., og forundt den 2den Bataillon ved det nordre-jydsk Landeværn som Chef; Ritmester à la suite v. Schuchard afgaaet fra Liv-Regimentet Ryttre, og udnævnt til Major à la suite ved det østre-jydsk Landeværn-Regiment, med Anciennetet fra 1 Marts f. A.; Capitain Grev Willebræge, af det syenske Landeværn-Regiment, udnævnt til Major à la suite ved bemældte Regiment, med Anciennetet fra 1 d. M.